

Työ- ja elinkeinoministeriö**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TILINTARKASTUSLAIN 2 LUVUN 2 §:N MUUTTAMISEKSI****Taustaa**

Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry on vuonna 1997 perustettu yhdistys, jonka jäsenistö koostuu osuustoiminnan kehittämis- ja neuvontatehtävissä toimivista asiantuntijoista, pienosuuskunnista ja niiden jäsenistä. Yhdistyksen tehtävänä on valvoa ja ajaa osuustoiminnallisen yhteisyrityksen, pienosuustoiminnan, työosuustoiminnan ja osuustoimintaneuvojien etua. Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry on Osuustoimintakeskus Pellervon jäsen, jonka kanssa se koordinoi erityisesti pienosuuskuntiin liittyviä toimenpiteitä.

Yleistä muutosesityksestä

Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry pitää myönteisenä, että yritysten hallinnon ja sen kustannusten taakkaa pyritään lainsäädäntöteitse keventämään. Tällä tavoin luodaan edellytyksiä yritystoiminnan luontaiselle kehitymiselle. Jäsenistömme koostuessa niin toimivista osuuskunnista kuin osuustoimintaneuvonnan asiantuntijoista, kiinnitämme lausunnossa huomiota luonnollisesti osuuskuntien asemaan.

Osuuskuntien jättäminen muutoksen ulkopuolelle

Järjestömme ei näe mitään syytä, jonka perusteella osuuskuntia kohdeltaisiin tässä asiassa eri tavoin kuin esimerkiksi osakeyhtiöitä. Luonnosesitys poikkeaa tältä osin valmistelutyöryhmän esityksestä. Perustelemme kantaamme seuraavasti:

Omistus ja omistajien suorittama valvonta

Osuuskuntien omistajuus ja hallintokäytännöt ovat pääpiirteissään samankaltaisia, ja viimeisen osuuskuntalain muutoksen myötä osuuskunta on yritysmuotona yhä enemmän lähestynyt osakeyhtiötä (mm. yhden jäsenen osuuskunta ja osuuskunnan osakepääoma mahdollinen). Osuuskunnan omistavilla jäsenillä on samat edut valvottavana ja valvontavelvollisuudet kuin osakeyhtiön osakkailla. Yritysmuotoneutraliteetinkaan näkökulmasta erilainen kohtelu ei ole perusteltavissa, ja asettaisi erimuotoiset yritykset eri asemaan.

Toiminnantarkastus ei ole automaatio eikä peruste erilaiselle kohtelulle

Toiminnantarkastuksen käyttö riippuu osuuskunnan säännöistä tai osuuskunnan kokouksen päätöksestä, lisäksi jäsenten vähemmistö voi vaatia toiminnantarkastusta. Toiminnantarkastuksen käyttö vaihtelee, esimerkiksi suppean jäsenkunnan omaavissa työosuuskunnissa toiminnantarkastus ei tietojemme mukaan ole yleistä, ja useissa työosuuskunnissa syntyy nykyisen tilintarkastuslain mukainen velvollisuus valita tilintarkastaja.

Kotitalouksille palveluita tuottavissa osuuskunnissa kuten vesiosuuskunnissa toki käytetään yleisesti toiminnantarkastusta. Toiminnantarkastus on hyvä tapa valvoa tällaisia paikallisyhteisön osuuskuntia. Niiden toiminta on kuitenkin hyvin staattista eikä yleensä sisällä vaikeita tai huomattavan riskialttiita asioita talouden ja hallinnon näkökulmasta, riskit ovat ennemminkin palvelujen fyysisessä tuotannossa. Tällöin toiminnantarkastus, jossa on sopivasti jatkuvuutta, on jopa parempi vaihtoehto. Toiminnantarkastus riittäisi monissa tapauksissa nykyisten tilintarkastuksen raja-arvojen täyttyessä.

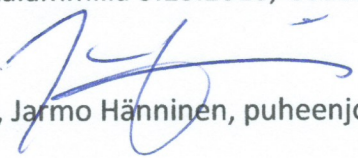
Lisäksi todettakoon, että sääntöneuvonnassa pyritään yleensä jättämään osuuskunnalle vaihtoehtoja olla toteuttamatta tarkastustoimintaa ja halutessaan valita tarkastusmuotonsa sen mukaan, mitä liiketoiminta ja sen laajuus edellyttää. Toiminnantarkastuksen mahdollisuus ei siis ole relevantti peruste olla nostamatta raja-arvoja osuuskuntien osalta.

Lopuksi

Yhteenvetona toteamme, että osuuskuntia tulisi kohdella lakimuutoksessa samoin kuin esimerkiksi osakeyhtiöitä. Perustelumme esitämme yllämainitun lisäksi:

- osuuskunnat eivät ole yleishyödyllisiä yhteisöjä
- jäsenet omistavat osuuskunnan samoin kuin osakeyhtiön osakkeenomistajat
- pienemmissä osuuskunnissa omistaja ja toimiva johto ovat yleensä samoja henkilöitä, kuten osakeyhtiöissäkin
- voitontavoittelulla tai sen puuttumisella ei ole asiassa merkitystä

Rautalammilla 3.10.2018, Osuustoiminnan Kehittäjät Coop Finland ry:n hallitus

Psta, Jarmo Hänninen, puheenjohtaja

Jakelu: Työ- ja elinkeinoministeriö